

"ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ" ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2025թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը	4
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

"Հայաստանում Ֆրանսիական Համալսարան" հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին և ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել "Հայաստանում Ֆրանսիական Համալսարան" հիմնադրամի (այսուհետ՝ "Հիմնադրամ") ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ը ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ "Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար" հատվածում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ների համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արնդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք , թե արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի

կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

01 հունիսի 2026թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրու Արմենիա ՍՊԸ
ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Հոգարարձուների խորհրդի կազմը

Հայաստանի Հանրապետությունում Ֆրանսիայի Հանրապետության դեսպանի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Օլիվիե Էրկոտիեյի

Ֆրանսիայի Հանրապետության Բարձրագույն կրթության ու գիտության և նորարարության եվրոպական և միջազգային հարցերով հանձնակատարի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Մանուել Բուար

Ժան Մուլեն Լիոն 3 համալսարանի նախագահի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Ժիլ Բոնե

Թուլուզի համալսարանի նախագահի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Ալեն Կրուզիլ

Եվրոպայի և արտաքին գործերի նախարարության Գլոբալիզացիայի Գլխավոր տնօրինության (DGM) տնօրենի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Բասիլե Թիերի

«ԲԻՎԱՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՓԲԸ-ի տնօրենի կողմից նշանակված անդամ
Տկն. Հասմիկ Կիրակոսյան

Փարիզի կոնսուլ
Պրն. Ալեքսի Գովսիսյան

Վիեննի քաղաքապետ
Պրն. Թիերի Կովակյա

Ակրա բանկ ԲԲԸ գլխավոր գործադիր տնօրեն
Հակոբ Անդրեասյան

Հայ-Ֆրանսիական առևտրաարդյունաբերական պալատի նախագահ
Պրն. Արմեն Մնացականյան

ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն
Վահան Հունանյան

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
Արթուր Մարտիրոսյան

Հայակական բարեգործական ընդհանուր միություն-Հայաստան
Նադյա Գործունյան

«Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարան» հիմնադրամի աշխատակազմի ՀՀ քաղաքացիություն ունեցող մեկ ներկայացուցիչ
Պրն. Արամ Եսայան

«Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարան» հիմնադրամի Ուսանողական խորհրդի նախագահի կողմից նշանակված ՀՀ քաղաքացի հանդիսացող անդամ
Պրն. Տիգրան Կարդանյան

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի և բազմակողմ կրթամշակութային համագործակցության բաժնի պետի կողմից նշանակված անդամ
Պրն. Տիգրան Բաղդասարյան

ՀՀ ԿԳՄՄՆ Բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտե
Պրն. Մկրտիչ Արևայան

Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան
Տկն. Մարիամ Մովսիսյան

Soft Construct ընկերություն
Պրն. Նորայր Մխիթարյան

Balchug Capital ընկերություն
Պրն. Ալեքսանդր Խաչատրյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

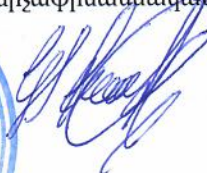
Հազար դրամ		2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Ուսման վարձերից եկամուտ	4	1,960,104	1,843,194
Եկամուտ շնորհներից	5	245,974	271,007
Այլ եկամուտ		12,460	21,561
		2,218,538	2,135,762
Ուսումնական գործընթացի հետ կապված ծախսեր		(146,112)	(91,049)
Աշխատավարձ և հատուցումներ աշխատակիցներին		(1,162,889)	(1,112,408)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր		(150,366)	(124,164)
		(28,626)	(46,661)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		(34,076)	(31,416)
Այլ ծախսեր	6	(177,664)	(202,859)
Գործառնական գործունեության արդյունք		518,805	527,205
Ֆինանսական եկամուտ		50,018	25,924
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	7	2,725	(3,120)
Տարվա արդյունք մինչև հարկերը		571,548	550,009
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(103,510)	(104,109)
Տարվա արդյունք		468,038	445,900
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		468,038	445,900

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Հիմնադրամի ղեկավարության
կողմից 2026թ. հունիսի 1-ին

Սավա Նակուզի
Ռեկտոր

Սարո Պապիկյան
Վարչաֆինանսական տնօրեն

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական
հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների
հետ մեկտեղ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	9	546,377	604,266
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	10	416,057	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	11	64,562	72,917
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		3,000	3,000
		1,029,996	680,183
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ		2,684	8,831
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	12	283,674	304,322
Դեպոզիտներ	13	400,000	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	14	1,173,513	1,112,381
		1,859,871	1,425,534
Ընդամենը ակտիվներ		2,889,867	2,105,717
Հիմնադրին վերագրելի գուտ արդյունք		1,860,157	1,392,119
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Հետաձգված հարկային պարտավորություն		46,981	48,644
Հետաձգված եկամուտ	15	421,804	8,022
		468,785	56,666
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	17,833	90,041
Հետաձգված եկամուտ	15	426,898	454,254
Պահուստներ		49,154	39,914
Ընթացիկ շահութահարկի գծով կրեդիտորական պարտքեր		67,040	72,723
		560,925	656,932
Ընդամենը պարտավորություններ		1,029,710	713,598
Ընդամենը հիմնադրին վերագրելի գուտ արդյունք և պարտավորություններ		2,889,867	2,105,717

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	468,038	445,900
<i>Ճշգրտումներ՝</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	150,366	124,164
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	103,510	104,109
Տոկոսային եկամուտ	(50,018)	(25,924)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(2,725)	3,120
Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	669,171	651,369
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	20,648	(141,982)
Պաշարների փոփոխություն	6,147	(5,618)
Հետաձգված եկամտի փոփոխություն	(27,358)	(9,866)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհի փոփոխություն	(32,718)	(6,744)
Պահուստների փոփոխություն	9,240	(1,614)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(72,060)	3,474
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	573,070	489,019
Վճարված շահութահարկ	(110,856)	(35,649)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	462,214	453,370
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(53,679)	(58,347)
Ժամկետային ավանդների մարում/(ներդրում), գուտ	(400,000)	-
Ստացված տոկոսներ	50,018	25,924
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ</i>	(403,661)	(32,423)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ ան/(նվազում)	58,553	420,947
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	2,579	(6,956)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեկզբի դրությամբ	1,112,381	698,389
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	1,173,513	1,112,381

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

"Հայաստանում Ֆրանսիական Համալսարան" Հիմնադրամը (Հիմնադրամ) ստեղծվել է՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության (ՀՀ) կառավարության 2003թ. հունիսի 10-ի թիվ 861-Ա որոշման, ՀՀ և Ֆրանսիայի Հանրապետության կողմից: Համաձայն նշված որոշման՝ ՀՀ անունից հանդես գալու իրավասությունները վերապահվել են ՀՀ արտաքին գործերի և ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություններին (ներկայումս՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն), իսկ Ֆրանսիայի Հանրապետության անունից հանդես գալու իրավասությունները վերապահվել են ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպանատանը: Հիմնադրամը գրանցվել է ՀՀ պետական ռեգիստրում 2003թ. նոյեմբերի 13-ին:

Հիմնադրամի գործունեության հիմնական տեսակներն են.

- բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացում, բացառությամբ բժշկական բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրերի,

- գրադարանային գործունեություն:

Համալսարանի գործունեության նպատակն է ապահովել բարենպաստ պայմաններ Համալսարանի՝ բարձրագույն կրթության և ուսանողական ծրագրերի ինստիտուտի զարգացման իրագործման հարցում, որը հիմնված կլինի եվրոպական և միջազգային չափանիշներին համապատասխանող Ֆրանսիական համալսարանների և Ֆրանսիական Բարձրագույն դպրոցների մոդելի վրա՝ հնարավորություն ընձեռելով Համալսարանին հանդես գալ որպես տարածաշրջանային կրթական կենտրոն:

Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարանը, Ժան Մուլեն Լիոն 3 համալսարանի և Թուլուզ 3 Պոլ Մաբատիե համալսարանի հետ համագործակցության շնորհիվ, միաժամանակ շնորհում է հայկական և ֆրանսիական պետական դիպլոմներ.

- հայկական Բակալավրի և ֆրանսիական Լիսանսի

- հայկական Մագիստրոսի և ֆրանսիական Մաստերի

Համալսարանում գործում են հետևյալ ֆակուլտետները.

- իրավաբանական ֆակուլտետ, որը պատրաստում է ապագա իրավաբաններ ձեռնարկության, դատական, վարչական և միջազգային իրավունքի բնագավառներում,

- կառավարման ֆակուլտետ, որի նպատակն է ապահովել բարձրագույն կրթություն մենեջմենթի, հաշվապահության և ֆինանսական կառավարման բնագավառներում,

- առևտրի և մարքեթինգի ֆակուլտետ, որն առաջարկում է բարձրագույն կրթություն առևտրային գործունեության և մարքեթինգի բնագավառներում,

- ֆինանսների ֆակուլտետ, որը մասնագետներ է պատրաստում ֆինանսների, բանկային գործի և ապահովագրության ոլորտներում,
- ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետ, որը մասնագետներ է պատրաստում ծրագրավորման, համակարգչային ճարտարապետության և տվյալների վերլուծության բնագավառում: Այս ֆակուլտետը բացվել է 2018թ.-ին:

Համաձայն 2020թ. հուլիսի 27-ին կնքված պայմանագրի՝ Հիմնադրամը ՀՀ ԳԱԱ Ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտ ՊՈԱԿ-ի հետ միասին իրականացում է համակարգչային գիտության ու ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բնագավառում գիտահետազոտական, կրթական և նորարարական կիրառություններին ուղղված համատեղ գործունեություն: Այս պայմանագրի շրջանակներում կողմերը նախատեսում են իրականացնել համատեղ գիտական հետազոտություններ և նախագծեր, պատրաստել կիրառական և նորարարական ունակություններ ունեցող երիտասարդ մասնագետներ, զարգացնել հայ-ֆրանսիական գիտաուսումնական կապերը:

Ծրագիրը իրականացնելու համար Հիմնադրամը ներդնում է շենքի համատեղ օգտագործման տարածքի ընթացիկ վերանորոգման, ռեսուրսների ընթացիկ պահպանման և սպասարկման համար պահանջվող միջոցներ, համատեղ գիտակրթական գործունեության գալիք ժամանակաշրջանի համար նախատեսվող ծախսերի հատուցման ռեզերվային անդամակցության վճար, իսկ ՀՀ ԳԱԱ Ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտ ՊՈԱԿ-ը՝ համակարգչային գիտության և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ուղղությամբ տեսական և կիրառական հետազոտությունների գծով իր գիտական ներուժը, առկա գիտահետազոտական էլեկտրոնային ենթակառուցվածքների ռեսուրսները, այդ թվում ցանցային, հաշվողական և տվյալների միջավայրերի ռեսուրսները և ծառայությունները, լսարանային սենյակները և դահլիճները, գրադարանը ինչպես նաև շենքի ընդհանուր օգտագործման տարածքներ:

Վերոնշյալ պայմանագիրը գործում է մինչև 2027թ.:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին ցուցակային թիվը 2025թ. կազմում է համապատասխանաբար 52 հոգի վարչական ապարատում, 232 հոգի դասախոսական կազմում (2024թ.՝ 124 հոգի վարչական ապարատում, 159 հոգի դասախոսական անձնակազմում):

Հիմնադրամի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթ Անհաղթի 10:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից:

2.2 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա գեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Հիմնադրամը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. "Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները" Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. "Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները" Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՍ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ - արժույթը փոխարկելի է, երբ Հիմնադրամը կարող է փոխարկել այդ արժույթը մյուս արժույթի հետ այնպիսի շուկայով կամ փոխարկման մեխանիզմներով, որոնք ստեղծում են իրավունքներ և պարտականություններ առանց անհարկի ուշացումների չափման ամսաթվին և հատուկ նպատակի համար: Արժույթը փոխարկելի չէ մյուս արժույթի հետ, եթե Հիմնադրամը կարող է միայն ստանալ աննշան չափի գումար մյուս արժույթից:
- հստակեցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ - երբ արժույթը չափման ամսաթվին փոխարկելի չէ, կազմակերպությունը գնահատում է սփոթ փոխարժեքը որպես փոխարժեք, որը կիրառվեր շուկայական մասնակիցների միջև՝ չափման ամսաթվին և որը ճշգրտորեն կարտացոլեր այն տնտեսական պայմանները, որոնք առկա են տվյալ պահին:
- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ - երբ արժույթը փոխարկելի չէ, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը թույլ կտա ֆինանսական հաշվետվությունները օգտագործողներին գնահատել, թե ինչպես է արժույթի փոխարկման անկարողությունը ազդեցություն ունենում կամ ակնկալվում է, որ ազդեցություն կունենա նրա ֆինանսական արդյունքի, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա:

Այս հայտարարությունը նաև ներառում է նոր հավելված, որը ներկայացնում է գործնական ուղեցույց փոխարկելիության վերաբերյալ և նոր ցուցադրական օրինակ:

Փոփոխությունները տարածվում են նաև ՖՀՄՍ 1-ի համապատասխան փոփոխությունների վրա, որոնք նախկինում անդրադարձել են, բայց չեն սահմանել փոխանակելիությունը:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. "Ֆինանսական գործիքներ" և ՖՀՄՍ 7- ում. "Ֆինանսական գործիքներ՝ բացահայտումներ". Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում	1 Հունվարի, 2026թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ – Հատոր 11	1 Հունվարի, 2026թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. "Ֆինանսական գործիքներ" և ՖՀՄՍ 7- ում. "Ֆինանսական գործիքներ՝ բացահայտումներ". բնական էլեկտրաէներգիային վերաբերող պայմանագրեր	1 Հունվարի, 2026թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ 18. "Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտումներ"	1 Հունվարի, 2027թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ 19. "Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր րնկերություններ. բացահայտումներ"	1 Հունվարի, 2027թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. "Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ" և ՀՀՄՍ 28. "Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր րնկերություններում" - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. "Ֆինանսական գործիքներ" և ՖՀՄՍ 7-ում. "Ֆինանսական գործիքներ՝ բացահայտումներ". Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ուղեցույցների փոփոխությունները թույլատրում են կազմակերպությանը համարել ֆինանսական պարտավորությունը (կամ դրա մասը), որը կմարվի էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով, դուրս գրված մինչև վճարման ամսաթվը, եթե բավարարված են որոշակի չափանիշներ: Կազմակերպությունը, որը ընտրում է կիրառել ապահանջման հնարավորությունը, պետք է այն կիրառի բոլոր վճարումների դեպքում, որոնք կատարվում են նույն էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով:

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ուղեցույցների փոփոխությունները տրամադրում են ցուցումներ, թե ինչպես կարող է կազմակերպությունը գնահատել, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային կանխիկ հոսքերը համապատասխան են հիմնական վարկային համաձայնագրին: Կիրառման ուղեցույցներում կատարված փոփոխությունները ցույց տալու համար ավելացվել են օրինակներ այնպիսի ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ, որոնք ունեն կամ չունեն պայմանագրային կանխիկ հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և մնացորդային մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Փոփոխությունները ընդլայնում են «առանց ռեգրեսի իրավունքի» տերմինի բացատրությունը: Ըստ փոփոխությունների՝ ֆինանսական ակտիվը համարվում է

առանց ռեգրեսի իրավունքի, եթե կազմակերպության՝ կանխիկ հոսքեր ստանալու վերջնական իրավունքները պայմանագրով սահմանափակված են միայն որոշակի ակտիվների կողմից ստեղծված կանխիկ հոսքերով:

Փոփոխությունները պարզաբանում են պայմանագրով կապված գործիքների հատկանիշները, որոնք տարբերակում են դրանք այլ գործարքներից: Փոփոխությունները նաև նշում են, որ մի քանի պարտքային գործիքներ նորառող ոչ բոլոր գործարքներն են բավարարում մի քանի պայմանագրով կապված գործիքների գործարքների պահանջներին և տալիս են օրինակ: Բացի դրանից, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հիմնական բազայի գործիքների մեջ նշված գործիքները կարող են ներառել ֆինանսական գործիքներ, որոնք չեն մտնում դասակարգման պահանջների շրջանակի մեջ:

ՖՀՄՍ 7-ի պահանջները փոփոխված են՝ այն բացահայտումների համար, որոնք կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի այս ներդրումների վերաբերյալ: Մասնավորապես, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այլ համապարփակ եկամուտներում ընթացիկ ժամանակաշրջանում ներկայացված իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, առանձին ցույց տալով այն իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, որը վերաբերում է ժամանակաշրջանի ընթացքում ապաճանաչված ներդրումներին, և այն իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, որը վերաբերում է ժամանակաշրջանի վերջում ունեցած ներդրումներին:

Փոփոխությունները պահանջում են պայմանագրային պայմանների բացահայտում, որոնք կարող են փոփոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամանակացույցը կամ գումարը պայմանավորված պայմանական դեպքի տեղի ունենալով (կամ չունենալով), որը չի վերաբերում անմիջականորեն հիմնական վարկային ռիսկերի և ծախսերի փոփոխություններին: Պահանջները վերաբերում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամուտներով չափվող ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասին և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների յուրաքանչյուր դասին:

Փոփոխությունները նաև ներառում են փոփոխություններ ՖՀՄՍ 19-ում՝ *"Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր ընկերություններ. բացահայտումներ*, որոնք սահմանափակում են բացահայտման պահանջները որակավորվող դուստր ձեռնարկությունների համար:

ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ – Հատոր 11

Այս փոփոխությունները ուղղված են գործող ստանդարտներում առկա մանր սխալների պարզաբանմանը և բարելավումներին, որոնց հիմնական նպատակը հետևողականության ապահովումն է և գործնականում առաջացած խնդիրների լուծումը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. "Ֆինանսական գործիքներ" և ՖՀՄՍ 7-ում. "Ֆինանսական գործիքներ՝ բացահայտումներ". բնական էլեկտրաէներգիային վերաբերող պայմանագրեր

Փոփոխությունները վերաբերում են ՖՀՄՍ 9-ի հետևյալ պահանջներին

- ՖՀՄՍ 9-ում «սեփական օգտագործման պահանջները փոփոխվել են՝ ներառելով այն գործոնները, որոնք կազմակերպությունը պարտավոր է դիտարկել IFRS 9:2.4-ի կիրառման ժամանակ՝ վերականգնվող էլեկտրաէներգիա գնելու և մատակարարումն ընդունելու պայմանագրերի նկատմամբ, երբ էլեկտրաէներգիայի արտադրության աղբյուրը կախված է բնությունից և

- ՖՀՄՍ 9-ի հեջավորման հաշվառման պահանջները փոփոխվել են՝ թույլ տալու համար կազմակերպությանը, որը օգտագործում է բնությունից կախված վերականգնվող էլեկտրաէներգիայի պայմանագիր՝ հատուկ բնութագրերով, այդ պայմանագիրը կիրառել որպես հեջավորման գործիք, մասնավորապես՝
 - նշանակել կանխատեսվող էլեկտրաէներգիայի գործարքների փոփոխական ծավալ որպես հեջավորվող հոդված, եթե կատարված են սահմանված չափանիշները, և
 - հեջավորվող հոդվածը գնահատել՝ օգտագործելով նույն ծավալային ենթադրությունները, ինչպիսիք օգտագործվում են հեջավորման գործիքի համար:

ՖՀՄՍ 7-ը և ՖՀՄՍ 19-ը փոփոխվել են՝ ներդնելու բացահայտման պահանջներ՝ բնությունից կախված էլեկտրաէներգիայի վերաբերյալ հատուկ բնութագրերով պայմանագրերի մասին:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2026 թ. հունվարի 1-ից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, իսկ ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է:

Սեփական օգտագործման բացառությանը վերաբերող փոփոխությունները պարտադիր է կիրառել հետընթաց կարգով՝ ՀՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ հիմք ընդունելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ առկա փաստերն ու հանգամանքները: Հեջավորման հաշվառման պահանջների փոփոխությունները կիրառվում են առաջընթաց կարգով՝ նոր հեջավորման հարաբերությունների նկատմամբ, որոնք սահմանվել են սկզբնական կիրառման ամսաթվին կամ դրանից հետո:

ՖՀՄՍ 18. "Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտումներ"

ՖՀՄՍ 18-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1-ին, պահպանելով վերջինիս պահանջներից շատերը առանց փոփոխությունների և հավելելով դրանք նոր պահանջներով: Ավելին, ՀՀՄՍ 1-ի որոշ պարբերություններ տեղափոխվել են ՀՀՄՍ 8 և ՖՀՄՍ 7: Ինչպես նաև, ՀՀՄՍԽ-ն կատարել է փոքր փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 33. *"Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ"* ստանդարտներում:

ՖՀՄՍ 18-ը ներմուծում է նոր պահանջներ՝

- ներկայացնել որոշակի կատեգորիաներ և սահմանված ենթագումարներ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում
- տրամադրել բացահայտումներ ղեկավարության սահմանած կատարողական չափանիշների վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում
- բարելավել համախմբումն ու տարանջատումը:

ՖՀՄՍ 19. "Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր ընկերություններ. բացահայտումներ"

ՖՀՄՍ 19-ը թույլատրում է որակավորվող դուստր ձեռնարկությանը տրամադրել նվազեցված բացահայտումներ՝ ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտները իր ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառելիս:

Դուստր ձեռնարկությունը կարող է օգտվել նվազեցված բացահայտումներից, եթե այն չունի հանրային հաշվետվողականություն, և դրա վերջնական կամ որևէ միջանկյալ մայր ձեռնարկությունը պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք հասանելի են հանրային օգտագործման համար և համապատասխան են ՖՀՄՍ ստանդարտներին:

ՖՀՄՍ 19-ը ընտրովի է այն դուստր ձեռնարկությունների համար, որոնք համապատասխանում են այս պահանջներին, և սահմանում է այն դուստր ձեռնարկությունների համար բացահայտման պահանջները, որոնք ընտրում են կիրառել սույն ստանդարտը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. "Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ" և ՀՀՄՍ 28. "Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում" - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Հիմնադրամի կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	381.36	396.56
Եվրո	449.01	413.89

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները (*համակարգչային տեխնիկա, տրանսպորտային միջոցներ, տնտեսական գույք և այլն*) հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	20 տարի
Մեքենա և սարքավորումներ	5 տարի
Գրքեր	5 տարի
Արտադրական, տնտեսական գույք	5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1-5 տարի

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Հիմնադրամը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Հիմնադրամը որպես վարձակալ

Հիմնադրամը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Հիմնադրամը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնադրամը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր:

Այն դեպքում, երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Հիմնադրամին կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալված ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Հիմնադրամը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք

խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխումն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխումն վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Հիմնադրամը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 3-10 տարի:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Հիմնադրամի բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԾՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում
ներկայացվող (ԻԱՉԾՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնստիճյան չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉԾՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉԾՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Հիմնադրամի կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉԾՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉԾՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉԾՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Հիմնադրամը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների սպանանաչումը

Հիմնադրամը ապանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն

փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ Հիմնադրամի: Եթե Հիմնադրամը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Հիմնադրամը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Հիմնադրամը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Հիմնադրամը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես "Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող" (ԻԱՉԾՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Հիմնադրամը ընտրել է ԻԱՉԾՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Հիմնադրամը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Հիմնադրամը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Հիմնադրամը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Հիմնադրամը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Հիմնադրամը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: "Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների" (ԴՊՄԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Հիմնադրամը միշտ ճանաչում է ԴՊՄԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Հիմնադրամի պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Հիմնադրամը ճանաչում է ԴՊՄԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Հիմնադրամը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՄԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 21-ում:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեգրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեգրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեգրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեգրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեգրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեգրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.9 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Հիմնադրամը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և "իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումներ"-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար "Այլ եկամուտ" կամ "Այլ ծախսեր" հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական

արտահոսքերի գեղչման միջոցով օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.12 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հիմնադրամի հասույթը ձևավորվում է հիմնականում կրթական ծառայությունների մատուցումից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է ստորև ներկայացված 5 քայլերի գործընթացով.

1. Բացահայտել հանախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունը
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(երը) բավարարված են

Հասույթ կրթական ծառայություններից

Ուսման վճարների գծով հասույթը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ ուսումնական փուլի համապատասխան ժամկետի ընթացքում: Ուսումնական տարվա համար նախատեսված վճարը հասույթ է ճանաչվում երկու փուլով՝ համամասնորեն ըստ համապատասխան կիսամյակների: Առաջին ուսումնական կիսամյակի ուսման վճարի մասը ճանաչվում է հասույթ ընթացիկ տարվա ֆինանսական արդյունքում: Ընթացիկ տարվա երկրորդ ուսումնական կիսամյակի համար ստացված ուսման վճարը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հետաձգված եկամուտ ուսման վճարների գծով:

Այլ հասույթ

Ընդունելության դիմումների հավաքագրման ժամանակ գանձվող գումարները ճանաչվում են եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, երբ ընդունվում են դիմումները: Քննությունների կազմակերպումից և անցկացումից հասույթը ճանաչվում է քննությունների անցկացման օրը:

Տոկոսներից եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը գեղջում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի գույք հաշվեկշռային արժեքը:

Ծնորհներից, նվիրատվություններից և հանգանակություններից եկամուտ

Ծնորհներից, նվիրատվություններից և հանգանակություններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ հավանական է, որ դրանք կստացվեն և եկամտի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Հիմնադրի կողմից հատկացվող միջոցները ճանաչվում են որպես եկամուտ, երբ դրանք դառնում են ստացման ենթակա, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ միջոցները տրամադրվում են որոշակի պայմաններով, այս դեպքում ստացված միջոցները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Հետաձգված եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են:

Ծնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Հիմնադրամի հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

4 Ուսման վարձերից եկամուտ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ուսանողներից ստացված ուսման վճարներ	1,849,553	1,729,265
Ծնորհների գումարներից մարված ուսման վճարներ	110,551	113,929
	1,960,104	1,843,194

5 Եկամուտ շնորհներից

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆրանսիայի դեսպանատուն	103,573	109,453
Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն	50,985	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	30,443	-
"ԱՄՈՒԻՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՉՄԵՆԹ" ՓԲԸ	20,473	22,804
"ԻՄԵՉԻՆ ՀԱԲ ԲԱՅ ՍՈՖԹ" ՍՊԸ	12,555	13,500
CYBER4AM	10,198	5,463
Ֆրանսիայի հայերի կապույտ խաչ	5,272	-
Կայուն զարգացման հայկական հիմնադրամ	2,460	-
Հետբակալավրի կրթության փոխակերպումը հանուն կանաչ և կայուն ապագայի	1,692	2,175
Ֆրանսիա Հայաստան ԱԱՊ	1,302	-
Ֆրանկոֆոնիայի համալսարանական գործակալություն	1,281	-
REGION PAYS DE LA LOIRE	931	2,577
"Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան" հիմնադրամ	871	4,032
Եվրոպական հանձնաժողով	-	71,394
"ԵՎՐԱՍԻԱ" բարեգործական ՀԿ	-	6,079
MEMORIAL DE LA SHOAH	-	1,751
Ակբա Բանկ ԲԲԸ	-	20,000
Ամիո բանկ ՓԲԸ	-	3,600
Էփրիքոթ Կապիտալ ՓԲԸ	-	1,920
Ինեկոբանկ ՓԲԸ	-	5,000
Այլ	3,938	1,259
	245,974	271,007

6 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	4,813	75,829
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	18,490	34,140
Վարձակալական ծախսեր	41,673	20,152
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	39,378	17,616
Զվոճահատուցվող հարկերից ծախսեր	4,924	5,075
Բանկային ծախսեր	1,042	3,506
Այլ	67,344	46,541
	177,664	202,859

7 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	4,936	309
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	142
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	184	2,225
- Այլ	892	2,298
	6,012	4,974
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ծախս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(2,357)	(7,265)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(36)	(464)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	(365)
- Այլ	(894)	-
	(3,287)	(8,094)
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից գուտ եկամուտ/(ծախս)	2,725	(3,120)

8 Ծահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	105,173	103,818
Հետաձգված հարկ	(1,663)	291
	103,510	104,109

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	571,548		550,009	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2024թ.՝ 18%) (Չհարկվող եկամուտ)/չնվագեցվող ծախսեր, գուտ	102,879	18.0	99,002	18.0
	631	0.1	5,107	0.9
Շահութահարկի գծով ծախս/(վոխհատուցում)	103,510	18.1	104,109	18.9

9 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Ծնեքեր, շինություններ	Համակարգչային տեխնիկա, տնտեսական և արտադրական գույք	Գրքեր և այլ	Տրանսպորտային միջոցներ	Ընդամենը
<i>Հաշիվ</i>					
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2024թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	749,684	597,571	124,765	11,000	1,483,020
Ավելացում	-	34,380	7,391	-	41,771
2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	749,684	631,951	132,156	11,000	1,524,791
Ավելացում	1,000	43,843	1,486	-	46,329
2025թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	750,684	675,794	133,642	11,000	1,571,120
<i>Կատարված մաշվածություն</i>					
2024թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	(192,418)	(516,180)	(103,984)	(6,731)	(819,313)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(49,137)	(42,665)	(7,251)	(2,159)	(101,212)
2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(241,555)	(558,845)	(111,235)	(8,890)	(920,525)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(49,155)	(45,584)	(7,369)	(2,110)	(104,218)
2025թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(290,710)	(604,429)	(118,604)	(11,000)	(1,024,743)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2024թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	557,266	81,391	20,781	4,269	663,707
2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	508,129	73,106	20,921	2,110	604,266
2025թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	459,974	71,365	15,038	-	546,377

10 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

2025թ. ընթացքում Հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունից 11 տարի ժամկետով անհատույց օգտագործման իրավունքով ստացել է Տերյան 74 հասցեում գտնվող անշարժ գույքից մի հատված՝ մոտ 5869.75 քառ. մ ընդհանուր մակերեսով: Շենքի հանձնման-ընդունման ակտը ստորագրվել է 2025թ., իսկ օգտագործման իրավունքը պետական գրանցում է ստացել նույն տարում:

Հիմնադրամը, համաձայն իր հաշվապահական քաղաքականության, պետական շնորհների հաշվառման համար կիրառել է իրական արժեքի մոտեցումը: Անհատույց ստացված օգտագործման իրավունքը սկզբնական ճանաչման պահին գնահատվել և հաշվառվել է 446,500 հազար դրամ իրական արժեքով, իսկ համապատասխան գումարը ճանաչվել է որպես հետաձգված եկամուտ (պետական շնորհ):

Օգտագործման իրավունքի ակտիվը ամորտիզացվում է իրավունքի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ ուղիղ գծային մեթոդով: 2025 թվականի ընթացքում ակտիվի գծով ճանաչված ամորտիզացիոն ծախսը կազմել է 30,443 հազար դրամ:

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ օգտագործման իրավունքի ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 416,057 հազար դրամ:

Պետական շնորհը շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է համակարգված հիմքով՝ այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, որոնցում Հիմնադրամը ճանաչում է համապատասխան ակտիվի օգտագործման հետ կապված ծախսերը: 2025 թվականի ընթացքում շահույթում կամ վնասում ճանաչված պետական շնորհի գումարը կազմել է 30,443 հազար դրամ, իսկ հետաձգված եկամտի մնացորդը 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 416,057 հազար դրամ:

11 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	79,662	20,797	100,459
Ավելացում	-	16,576	16,576
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,662	37,373	117,035
Ավելացում	-	7,350	7,350
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,662	44,723	124,385
<i>Կատարված ամորտիզացիա</i>			
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(19,008)	(11,749)	(30,757)
Տարվա հաշվարկ	(11)	(13,350)	(13,361)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(19,019)	(25,099)	(44,118)
Տարվա հաշվարկ	(11)	(15,694)	(15,705)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(19,030)	(40,793)	(59,823)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	60,654	9,048	69,702
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,643	12,274	72,917
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,632	3,930	64,562

12 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր ուսման վարձերի գծով	143,576	129,713
Տրված կանխավճարներ	20,202	15,305
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	117,328	115,259
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	2,122	43,979
Այլ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	446	66
	283,674	304,322

13 Դեպոզիտներ

Հիմնադրամը 2025թ. ընթացքում ներդրել է դեպոզիտներ "Ալբա բանկ" ԲԲԸ-ում, որոնց մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 400,000 հազար դրամ: Դեպոզիտներից ստացված տոկոսային եկամուտը 2025թ. համար կազմում է 20,319 հազար դրամ:

14 Գրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ	1,173,507	1,112,375
Կանխիկ միջոցներ	6	6
	1,173,513	1,112,381

15 Հետաձգված եկամուտ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ոչ ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	421,804	8,022
	421,804	8,022
<i>Ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ եկամուտներին վերաբերող շնորհներից		
Ծնորհներ ուսման վճարների գծով	189,129	176,862
Ուսանողներից ստացված կանխավճարներ	237,769	277,392
	426,898	454,254
	432,645	462,276

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	13,711	14,994
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	29,797
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին հատուցումների գծով	3,882	45,250
Այլ	240	-
	17,833	90,041

Հիմնադրամն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

17 Հեռահաշվեկշռային իրադարձություններ

Հաշվետու ամսաթվից հետո որևէ իրադարձություն չի եղել, որը կարող է հանգեցնել ճշգրտման կամ լրացուցիչ բացահայտման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

18 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ սպառված ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

18.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամն իրականացնում է սպառված վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին:

19 Ֆինանսական գործիքներ

19.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.7-ում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	144,022	129,713
- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	400,000	-
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	1,173,513	1,112,381
	1,717,535	1,242,094

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13,951	14,994
	13,951	14,994

19.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

19.3 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, տոկոսադրույթային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է

Հիմնադրամի՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով:

Հոդված			
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	59,949	27,345	87,294
	59,949	27,345	87,294
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	263	263
	-	263	263
Զուտ արդյունք	59,949	27,082	87,031

Հոդված			
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	38,129	83,211	121,340
	38,129	83,211	121,340
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	242	242
	-	242	242
Զուտ արդյունք	38,129	82,969	121,098

բ) *Պարտքային ռիսկ*

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Հիմնադրամի համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ֆինանսական Հիմնադրամների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	144,022	129,779
- Դեպոզիտներ	400,000	-
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	1,173,513	1,112,381
	1,717,535	1,242,160

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

19.4 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Հիմնադրամի որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: Հիմնադրամի, ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	144,022	144,022	-	-
Դեպոզիտներ	400,000	400,000	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,173,513	1,173,513	-	-
	1,717,535	1,717,535	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13,711	13,711	-	-
Ընդամենը	13,711	13,711	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	129,779	129,779	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,112,381	1,112,381	-	-
	1,242,160	1,242,160	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14,994	14,994	-	-
Ընդամենը	14,994	14,994	-	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Հիմնադրամը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չափվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

20 Պայմանականություններ

20.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական

գարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ գարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Հիմնադրամի վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Հիմնադրամի իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Ծուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Հիմնադրամի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

20.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը գարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

20.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ,

հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

20.4 Ծրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ծրջակա միջավայրը, որտեղ Հիմնադրամը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Հիմնադրամը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Դեկավարության համոզմամբ՝ Հիմնադրամը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Հիմնադրամը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

21 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Հիմնադրամի կապակցված կողմ է հանդիսանում Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամները, հիմնական դեկավար անձնակազմը և այլն:

21.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

<i>Ծնորհների ստացում</i>		
Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հոգաբարձուների խորհրդի անդամներ	-	67,657
	-	67,657

22 Գործարքներ դեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական դեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է "Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին" հոդվածում.

Հազար դրամ	2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	41,636	39,754
	41,636	39,754

23 Հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվների փոփոխություն

Հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվները իրենից ներկայացնում է Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունը, որն առաջացել է հիմնադիրների կողմից կանոնադրական նպատակների իրականացման համար իրականացված ծախսումների հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական ծախսերի ճանաչումից: Ինչպես նշվել է ծանոթագրություն 2.1-ում ներկայումս ՓՀՄՄ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական

հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ
չհետապնդող և ոչ կառավարական Հիմնադրամների համար:

Ելնելով վերոգրյալից, ինչպես նաև հաշվի առնելով բացահայտվող տեղեկատվության
օգտակարությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների
համար, Հիմնադրամի ղեկավարությունը նպատակահարմար է գտնում ներկայացնել
հիմնադրին վերագրելի զուտ ակտիվների շարժը՝

Հազար դրամ	Կուտակված արդյունք	Հիմադրին վերագրելի զուտ ակտիվներ
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2024թ.	946,219	946,219
Տարվա արդյունք	445,900	445,900
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,392,119	1,392,119
Տարվա արդյունք	468,038	468,038
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	1,860,157	1,860,157

